

032:1N0592:11

H7

ŪRVASI

NAYAR

MURUGAN BINDING
WORKS,
164, MINT STREET,
G. T., MADRAS.

MUL

135824

Madras University Library.

Call Number 032:1N0592:11

Accession Number 135824

H7

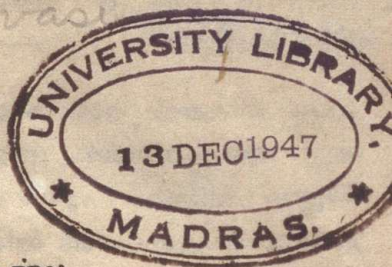
Available for loan from

This book should be returned on or before
the date last marked below.

ഉർവ്വി

Urvashi

ഗ്രന്ഥകർത്താ:

ടി. ആർ. നായർ .

T. R. Nair

Printed at
THE MANGALADAYAM PRESS
TRICHUR

ഒന്നാംപതിപ്പ് കോപ്പി 500

T. R. Nair

വില 12 അണ.

உதி 100

மாண்புமிகு

அறிவுறுத்தல்

Printed at
THE MANGALODAYAM PRESS
TRICHUR

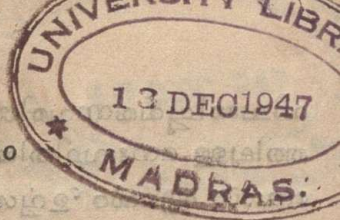
135824

002 புத்தக அட்டை

032:IN0592:11

H7

மாண்புமிகு

ആമുഖം

കുടുംബശ്രീവിതത്തിൽ അത്യന്തമായ സ്ഥാനം കരസ്ഥമാക്കി മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സിലെ തൂക്കത്തിൽനിന്ന് വീരശൃംഖലയും മറ്റും വാങ്ങിയ വന്ദ്യദേഹവും സാഹിത്യരസികന്മാരിൽ അഗ്രേസരനുമായ റാവു സാഹിബ് കോമാട്ടിൽ അച്ചുതമേനവൻ അവർകൾ കരിക്കൽ വിനീതവിധേയനായ ഞാനുമായി സാഹിത്യവിഷയകമായ കാരോ കാര്യങ്ങൾ സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ ആണ് 'ഉച്ചശി'യുടെ ഇതിവൃത്തത്തിന് അടിസ്ഥാനമായ ഒരു കഥ എനിക്കു കിട്ടിയത്. ഈ ലഘു കൃതിയിലെ ഒട്ടവിലത്തെ വണ്ഡിക ഏതാനും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞുതന്ന ആംഗലേയകവിയുടെ കവിതയുടെ അനുകരണമാണ്. പിന്നെ ഈ ചെറുകാവ്യത്തിൽ കാണുന്ന കഥകളും കല്പനകളും എല്ലാം എന്റെ ഭാവനയ്ക്ക് വിഷയങ്ങളായിട്ടുള്ളവയാകുന്നു.

വിചാരപൂർവ്വകവും വികാരജനകവും രസാത്മകവുമായ ഒരു ചെറുകാവ്യംതന്നെ നിർമ്മിക്കുന്നതിനും, അതിൽ ശബ്ദാത്മങ്ങളുടെ തുല്യഭംഗി വരുത്തുന്നതിനും ഏറ്റവും പ്രയാസമുണ്ടെന്ന് കവിമാർഗ്ഗദർശികൾ മാത്രമായിരാം. പ്രാചീനാർച്ചാചീനങ്ങളായ പ്രസ്ഥാനവിശേഷങ്ങളെ രണ്ടിനേയും മനസ്സിലാക്കി കലയ്ക്ക് സൗകര്യം കിട്ടുവാൻ ആവുന്നത്ര പണിയെടുക്കണം; അങ്ങനെയായാൽ മാത്രമേ അത് കവിതയാവുകയുള്ളൂ എന്നു

വിചാരിച്ചുവരുന്നവരിൽ ഒരാളാണ് ഞാൻ. അത്തരത്തിലുള്ള മനഃസ്ഥിതിയാകുന്ന മുകുരത്തിൽക്കൂടി നോക്കുമ്പോൾ എന്റെ 'ഉച്ഛി'യെ കളിച്ചിരുന്ന ഒരു ആദർശീവികയായി കാണുവാൻ കഴിയുമെന്നാണ് തോന്നുന്നത്.

“പുരാണമിത്യേവ ന സാധു സർവ്വം
നചാപി കാവ്യം നവമിത്യുവദ്യം”

എന്നു പാടിയ മഹാകവിയെ സ്മരിക്കുമ്പോൾ എനിക്കു ധാരാളം സമാധാനമുണ്ട്.

മഹാരാജമാന്യരാജശ്രീ കടത്തനാട്ട് ശങ്കരവർമ്മത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെപ്പറ്റി ഇയ്യള്ളവൻ എന്തു പറയാനാണ്? ന്യായശാസ്ത്രസാഗരം നീന്തിക്കടന്ന മഹാപണ്ഡിതനും സാഹിത്യരസികന്മാരിൽ മുളംകിഷികതനും ഫൌണീവിദഗ്ദ്ധനാണെന്ന് അവിടുന്ന്. ആ പൊന്നു തിരുമേനി ശിഷ്യനിർദ്വീശേഷമായ വാത്സല്യത്തോടുകൂടി എന്റെ ഉപദേശിച്ചുനഗ്രഹിച്ച് ഈ വണ്ഡകാവ്യത്തിന്നു വിലയേറിയ ഒരു അവതാരിക എഴുതിത്തന്നതിന് അവിടുത്തോടും ഈ ചെറുകാവ്യത്തിന്റെ ഇതിവൃത്തം നിദ്ദേശിച്ചതന്ന മി. അച്ചതമേനവനോടും ഇയ്യള്ളവനുള്ള നന്ദിബഹുമാനങ്ങൾ വാചാമഗോചരങ്ങൾതന്നെ.

ടി. ആർ. എൻ.

അവതാരിക MADRAS.

ഉച്ചശി

‘ഉച്ചശി’ ഇതത്ര ഉത്ബോധകം. ഇന്ദ്രലോകത്തിലെ ഉച്ചശി, കഥകളിയിലെ ദമയന്തി അനന്തന്റെ ഉച്ചശി, കലാമണ്ഡലത്തിലെ സാരിയുടക്കുന്ന ഉച്ചശി തുടങ്ങി എത്ര ഉച്ചശിമാരാണ് ഉടനടി അക്ഷികൾക്കു ലക്ഷ്മീഭവിക്കുന്നത്. എന്നാൽ അത്തരത്തിൽപ്പെട്ടതല്ല പ്രകൃതത്തിലെ ഉച്ചശി. കവിതക്കാരനും കൊച്ചുമിടക്കനുമായ ശ്രീമാൻ ടി. ആർ. നായരുടെ സ്വന്തം ഉച്ചശിയാണ് ഇത്. സ്വാഭാസ്യത്തോടുകൂടി സാഹിത്യരംഗത്തിലേയ്ക്കു കയറ്റി വിട്ടിരിക്കുകയാണ്—നമുക്കു നോക്കി രസിക്കുക—

ഈ ഉച്ചശിയെ ഞാൻ കണ്ടു. പുതിയ തരത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഉച്ചശിയെ സമസമുദയനാഭം സഭാനാഭമായ സമുദയനാഭരെ ഒരു പരിചയപ്പെടുത്തുക മാത്രമാണ് ഞാൻ ചെയ്യുന്നത്. ഈ വധു ആൾ കേമിയാണെന്ന പരമാർത്ഥം പ്രഥമമായിത്തന്നെ പ്രസ്താവിച്ചുകൊള്ളട്ടെ. അണിയറയിൽനിന്ന് കക്കംപോലെ തയ്യാറാക്കി കാവ്യരംഗത്തിലേയ്ക്കു കയറ്റിവിട്ടതു രസിക്കത്തക്കതായ കൊച്ചുമിടക്കൻ മിസ്റ്റർ ടി. ആർ. നായരാണ് എന്നോടുകൂടി പറഞ്ഞാൽ കാര്യം കുറേക്കൂടി വെളിച്ചാവുകയും കഴിഞ്ഞുവല്ലോ.

വൈദിഷ്ഠ്യവിഷയത്തിൽ ഇന്ന് എണ്ണപ്പെടാവുന്ന മൂന്നു നാലു ദിഗ്ഗജങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ മഹാഗംഭീരനും

കൊച്ചി മഹാരാജവംശത്തിൽ യൗവരാജാഭിഷിക്തനായ പരീക്ഷിത കണ്ഠസ്ഥിത്തവുരാൻ തിരുമനസ്സിലേയും, സാക്ഷാൽ ബ്രഹ്മശ്രീ മാനന്ത കഞ്ചനവൂരിയുടേയും മറ്റും അന്തേവാസിത്വത്തിൽ ഇരുന്ന ആളാണ് ഗ്രന്ഥകാരൻ എന്നു വരുമ്പോൾ ആ ടി. ആർ. നായരുടെ വ്യക്തതയിലെവിചിത്രവും വിശദമായല്ലോ.

ഇനി കഥയിലെ ഉദ്ദേശ്യ കണ്ടുകിട്ടിയതോ— അതു നല്ലവഴിയിലൂടെയാണെന്നും. ഉദ്യോഗപരമ്പരകളിൽ ഇരുന്നു ക്രമത്തിൽ കയറിക്കയറി കുറച്ചുനാൾ കൊച്ചി ദിവാൻജിപദവും അലങ്കരിച്ചു കേരളമെങ്ങും കേളി മൂളിച്ച മി. കോമാട്ടിൽ അച്ചുതമേനവൻ എന്ന സാഹിത്യരസികൻമുമ്പേ അംഗലേയഭാഷാമന്ദിരത്തിൽനിന്നും നമ്മുടെ ഗ്രന്ഥകൃത്തിന്നു കിട്ടിയതാണത്രേ.

‘ഉദ്ദേശ്യ’ അവന്തിരാജാവിന്റെ സീമന്തസന്താനമാണ്. ഏകപുത്രീവിഷയവും.

“ഹിമാചലംതൊട്ടഥ സേതുവോളം
കൂമാൽ തിരഞ്ഞീടിലുമിത്രമാത്രം
അമായസൗന്ദര്യഗുണം തികഞ്ഞ
കുമാരിയെക്കാൺമതസാധ്യമത്രേ.”

സരസകവിയായ ഒട്ടവിൽ കുഞ്ഞികൃഷ്ണമേനവൻ പറഞ്ഞത് എത്രമാത്രം ഇവിടെ കൊള്ളുന്നു!

അംഗഭംഗിയിലും കലാനൈപുണ്യത്തിലും മഞ്ജുളമായ പദവിന്യാസത്തിലും ആ വധൂരത്നം അന്യാദശം പ്രശോഭിച്ചിരിക്കുകയാണ്.

“നളിനമിഴി, തെളിഞ്ഞൊരമ്പിളി-
 പൊളിനറുനൊരി, മിളിനുകുന്തളം,
 കളിയൊഴുകിന തങ്കമേനി, വെൺ-
 പുളിനനിതംബമിതൊക്കെ മോഹനം!”

ഇങ്ങിനെ ഗ്രന്ഥകാരൻ അംഗവണ്ണനവും മറ്റും അടിച്ചുകൊണ്ടു പോവുകയാണ്.

ആവിധം അവയവസൗന്ദര്യസംപൂർത്തിയിൽ എവിടേയും എതിരില്ലാതേയും അതിന്നനുരൂപനായ വരനെ അച്ഛൻതന്നെ അനേകം തവണ അന്വേഷിച്ചിട്ടും ലഭിക്കാതേയും ഇരിക്കുമ്പോഴാണ്, അവിടെത്തന്നെ അടുത്തുള്ള ഒരു ഏഴയായ പൌരൻ ആ യുവതിയിൽ അനുരക്തനായതും അവർ അന്യോന്യം അന്തരംഗവരണം കഴിച്ചതും ആരും പുറത്തൊലിയിൽ പച്ചക്കാമദേവനാണെന്ന്.

“തരണനൊരുവനുണ്ടു രാഗിയാ-
 ത്തരണിയിലാപ്പരിയിങ്കൽ മോഹനൻ
 സുരചിരരവരൈച്ചമച്ചു തൻ-
 വിരതിൽ വിരിഞ്ചി രസിച്ചു നാറക്കുനാറു.”

ഉപ്പശി എത്ര കേമിയാണെന്നു നോക്കുക!

“കുവലയ, മവളാ വരാംഗി കൺ-
 കുവലയമാലികകൊണ്ടു കെട്ടിയാൽ,
 അവയവമണവൊന്നനക്കുകി-
 ല്ലവനതമങ്ങിനെതന്നെ നിന്നുപോം!”

ആ തരത്തിലുള്ള കാലത്തിലാണ് ഈ വധുവരനാരുടെ വിലാസയോഗം.

“മിഴിമുനയിരുപേർകൾ വേണ്ടതാം
 വഴിയിൽ വിതച്ചൊരു രോമഫഷണം
 കഴിവിനൊടു മുളച്ചു കൊയ്യുവാ-
 നൊഴിവുകൾ കാത്തു കഴിച്ചു നാളുകൾ.”

പ്രഥമരസത്തിന്റെ പ്രാധാന്യത്തിൽ ഈ ഏഴു
 മായുള്ള ‘ചാക്ഷുഷപ്രീതി’യുടെ സമ്പ്രദായം വണ്ണിച്ചതും
 നോക്കുക!

“വലതവണ വരും യുവാവു പോം
 ചില ദിവസം മലർനുള്ളിനിന്നു പോം!
 അലസമിഴിയതുറന്നോക്കി ഭൂ-
 വലമഥനോത്തമവാടികയ്ക്കകം.”

ഈ വഴിയ്ക്കു ഇവർ കാമാതുരയായി കഴിയ്ക്കുന്ന കാഴ്ചയും
 കമനീയമായിരിയ്ക്കും.

“ഭൃമണി ദിവി രമിച്ചവന്തിഭൂ-
 രമണവിമാനവിശാലഭിത്തിമേൽ
 വിമലതരമരീചിയാലെ വി-
 ദ്രുമമണിമാലയണിഞ്ഞു നമ്രനായ്!”

തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ കാമനസ്സുന്മാനമല്ലേ; സഖ
 സപാത്ഥനങ്ങളും ചിത്രതരങ്ങൾ തന്നെ.

“മദനശിതശരങ്ങളാൽദൂരാ-
 സദരജപുണ്ട സഖീവതംസയെ,
 സദയഹൃദയസന്ധ്യ—യിന്ദുവാർ—
 വദനഹിമാശ്രു പൊഴിച്ചു മേല്ക്കുമേൽ.

പുതുമലരുടെ വാടിടാതെ—

നതുവരെ മേടയിൽ മിന്നിയോമലാൾ

കുതുകമാടു വിയത്തിലല്ല മ—

മ്പതുലവിലാസിനിയന്തിപോലവേ.”

ചരണം ചില്ലാപ്പുള്ളിയല്ല—

“നിശാകരാനന്ദദസുന്ദരാനന്ദൻ

വിശാലനീലോല്ലാസലോലലോചനൻ

കൃശാനന്തേജസപ്രിയലാത്തുമന്തിയിൽ

കൃശാതപംപൂണ്ടു പുരാന്തവീഥിയിൽ.”

ആ തരുണന്റെ ബലുപ്പാടോ—

“ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കി മണിമേടമോളിലാ—

യിടയ്ക്കു നീലാഞ്ചനമഞ്ജുകന്തളൻ,

വിടൻ നേത്രത്തെടു നോക്കി നോക്കിയും

നടന്നിരുന്ന മമ ജീവനായകൻ!”

ഏതോ ഏത്രയും അധോഭാഗത്തിലുള്ള അഥമ
നോട്ടക്കൂടിയാണ് ആത്മചുട്രിയുടെ പോക്ക് എന്നുവെ
ച്ചു അവന്തിരാജശ്രേഷ്ഠനായ അച്ഛന്റെ—

“ധരാതലത്തിൽപ്പടരുന്ന വൈരിഭീ-

കരാന്ധകാരം കരശക്തികൊണ്ടു ഞാൻ

നിരായം നീക്കിയ ദീപ്തിമദ്രിവാ-

കരാഭിന്നേവരെ വെണ മന്നവൻ.”

നില നോക്കൂ!

അങ്ങിനെ ശൃംഗാരത്തിൽനിന്നും വീരത്തിലേയ്ക്കു
കൊണ്ടുപോയി ഒടുവിലൊടുവിൽ അത്യന്തം ഭയാനക
ത്തിൽ കൃതി അവസാനിപ്പിക്കുന്നു.

കുമാരനാഥനത്തിന്റെ കൈയ്യകൾ കാണികൾക്കു
 ഞ്ഞതന്നെ അനുഭവിക്കുക. ഇന്നത്തെ പരിഷ്കൃതലോക
 ത്തിന് ഇത്തരം സമാപനത്തിലാണ് പൂർണ്ണ ബുദ്ധിയുടെ
 വേഷം.

അതുകൊണ്ടി നമ്മുടെ ടി. ആർ നായരുടെ ഉദ്ദേശി
 കൊട്ടിക്കുലാശിച്ചു എന്നു പറയേണ്ടു. ഇതല്ലേ വിഷയ
 വിലാസവിശേഷം.

“അന്യഥാ ചിന്തിതം കാര്യം
 ദൈവമന്യത്ര ചിന്തയേൽ”

ഇത് നമ്മുടെ ടി. ആർ. നായരുടെ ഉദ്ദേശിപ്പിച്ചത് ഇ
 നിയം ലോകത്തിന് പാഠമാവട്ടെ! ഗ്രന്ഥകർത്താവിനെ
 ജഗന്നിയന്നാവു് അഭംഗമംഗുളങ്ങളെക്കൊണ്ടു് അകം
 കനിഞ്ഞു് അനുഗ്രഹിക്കുക!

എന്നു്,

കടത്തനാട്ടു് എ. കെ. ശങ്കരവർമ്മ തമ്പുരാൻ.

ഉ വൃ ശി

I

കനകമണിമനോജമേടവു-
കനഘ, മറയ്ക്ക കമനമേകയാൽ
കനലുടലൊളിവിശിയോമലുൾ-
കനമലിയിച്ചു വസിച്ചിതുവൃശി.

2

അഴലണവുമെഴാതെ നീലവാർ-
കഴലി, ലസിച്ചു നിലാവുപോലവേ
അഴകൊഴുകിന ഭിത്തിമേൽസമയം
നിഴൽമിഴികൊണ്ടു മുകൻ ലാത്തിനാൾ.

3

വിലയുടയ വിതാനമേതുമാ-
വിലത വരാത്ത വരാന്തയിങ്കലും
വിലസിതമണിമച്ചിനുള്ളിലും
വിലസി വിലാസിനി വിശ്വമോഹിനി.

4

സ്മരവിജയപതാകയാകുവോ-
രചകുമാരിയെ വേട്ടുകൊള്ളുവാൻ
വരനനുഗ്രഹനില്പ ഭൂമിയിൽ-
സ്മരസിജലോചന ലോകസുന്ദരി!

5

നളിനമിഴി, തെളിഞ്ഞൊരമ്പിളി-
 പൊളിനറുനൊറി, മിളിനുകുന്തളം,
 കളിയൊഴുകിന തങ്കമേനി, വെൺ-
 പുളിനനിതംബമിതൊക്കെ മോഹനം!

6

അവിടെ, യവളവന്തിയെന്ന പേർ
 ഭൂവി പുകഴും പുരിയിങ്കലുദ്ദേശി
 അവികലസുഖമാസുപദിച്ചുകൊ-
 ണ്ടവിരളകോമളയാൽ വിളിഞ്ഞിനാൾ.

7

മികവുടയൊരു തൻനിലയ്ക്കുമാ
 മകളുടെ മെയ്യണിമഞ്ജിമയ്ക്കുമായ്,
 തികയൊരു വരനെത്തിരഞ്ഞു ക-
 ണ്ടകമലിവാൻവന്നീശനാശയാൽ.

8

വശിഹ്വദയമുലച്ചു വെല്ലു-
 ദ്വശിയുടെ വിസ്മയനീയശോഭയാൽ,
 നിശി, തരുണരടച്ചതില്ല കൺ,
 നിശിതസുമായുധബാധ കാരണം.

9

വിലസിതമണിമാളികയ്ക്കു കീഴ്-
 നിലയരികു നടകൊൾകെ തികളും
 ജലദവുമണവില, ലജ്ജ, ത-
 ജ്ജലജ്ജവിലോചനതന്നദർശനാൽ.

10

മധുവിലളിയൊളിച്ചിരുന്നു പൂ-
മധു മുക്തം മലർമഞ്ജുവാടിയിൽ
മധുപചികര തോഴിയോടു തു-
മധുരവചസ്സരിയാടി മേവിനാൾ.

11

തരുണനൊരുവനുണ്ടു രാഗിയാ-
ത്തരുണിയിലാപ്പരിയികൽ മോഹനൻ;
സുരചിരരവരൈച്ചമച്ച തൻ-
വിരുതിൽ പിരിഞ്ചി രസിച്ച് നാൾക്കുനാൾ.

12

‘രമണ’നവനതാണു പേർ മഹീ-
രമണസുതയ്ക്കു നരൂപനാപ്പമാൻ
കുമയിലൊരു ദരിദ്രഗേഹമാ-
സ്സമധുരഭാവനജനപാവനം.

13

അലസമിഴി ലസിച്ചിതപ്തരോ-
ലലനകളും തലതാഴിടുംവിധം
അലമവനമനന്തചിന്തയാ-
ലകളിൽ ബിംബിതയമ്പികളല.

14

കളികടലു കടഞ്ഞെടുത്തതൻ
തളിരുടലിൽ പ്രണയാകലൻ പൂമാൻ
കളിവിൽ മരുവിയെന്നറിഞ്ഞതി-
ല്ലളികലകോമളനീലകന്തള.

15

‘അവനിയിലനവദ്യനേതൊരാ-
ളിവളുടെ മേനി പുണർന്നിടേണ്ടവൻ?’
അവളുനിശമഹന്തയോത്തു മ-
നവമകളുൾശി മംഗളാംഗിയാൾ.

16

തനതുസുകൃതമഞ്ജുകുഞ്ചികാ-
തനയ തുളുവിയ രാമണീയകം,
അനവരതമറിഞ്ഞു കാന്തചി-
ന്തനയല നീന്തി നരേന്ദ്രമാനസം.

17

ക്ഷണമനു നൃപപുത്രിയാളിലുൽ-
ബുണസുഷമാന്യരി തുകിടംവിധയം,
അണമുറിയുമനശ്ശുളാമല-
പ്രണയമൊഴുകിയിരുന്ന കാമുകൻ.

18

ഉടനടനയരുണൊരുൽക്കട-
ക്കടലലമാലകണക്കഹർന്നിശം
സുടതരമനുരാഗമേറിയാ-
യിട, യുവഹൃത്തു വിടൻ മേലുളമേൽ.

19

കനകലതകണക്ക മിന്നമം-
ഗനയുടെ മംഗളകോമളാംഗകം
മനതളിരു നിറച്ചു പോക്കിയാ-
വിനയമവൻ പല ലാക്കുനോക്കിനാൻ.

20

ലലന, മണിനിലത്തു ദാവണി-
ത്തല, തഴുകെത്തളിരംഗവാങ്ങി,
വിലസിയൊഴുകിയനു ലാത്തുമാ
നിലയവനങ്ങിനെ നോക്കിനിന്നുപോയ്!

21

‘രമണ’നൊരു നിലാവിലാ മനോ-
രമമണിമങ്കയെയോർത്തു രാത്രിയിൽ
സുമവനികയിലനു തോഴനോ-
ത്തമരുകയാണനുരാഗതന്ദിലൻ.

22

‘അമല’നൊടവനോതി—“യെൻസുഹൃ-
ത്തമ! ഭൂവനങ്ങളിലേതു കോണിലും
സുമതികളിലൊരാളുമില്ലയാ-
സ്സുമസമസുന്ദരിപോലൊരോമലാൾ.

23

കുവലയ, മവളാ വരാംഗി കൺ-
കുവലയമാലികകൊണ്ടു കെട്ടിയാൽ,
അവയവമണുവൊന്നനക്കുകി-
ല്ലവനതമങ്ങിനെതന്നെ നിന്നുപോം!

24

കുഴലു പുഴയലയ്ക്കുമാക്കണം-
കുഴലുകലൺനൊരു കൊച്ചാണിയെ,
അഴകിലൊരു ഞൊടിസ്തിഭയ്ക്കു പൊൻ-
നിഴലുകണക്കൊരുവേള കണ്ടു ഞാൻ.

25

അമൃതസരസി, യാ വരാംഗിതൻ
വിമലവപുസ്സതിലൊന്നു മുങ്ങുവാൻ,
മമ മനമുറ്റുന്നു തോഴ! ഞാ-
'നമല'! കമിക്കണമെന്തു ചെയ്യണം?

26

കണികയുമഴലേശിടാതെയൊ-
ഗുണിതസുഖാനഭവോന്മദാക്ഷ,
മണിയറയിൽ മഹീശപരന്റെ കൺ-
മണിമകൾ മേവിയഴിക്കുസാലയിൽ.

27

കഴലിണ തഴുകുന്ന നീലവാർ-
കഴലിഴ കോലിന കോമളാംഗിയാൾ,
മഴമുകിലൊളിമിന്നൽ—മേശവി-
ണ്ണഴകിലണിഞ്ഞലർമാല കോക്കയാം.

28

മലരിതളുകൾകൊണ്ടു നൊന്തിടാ-
തലസദലാംഗുലി ലോലപാണിയാൽ,
ജലജമിഴി രചിച്ചമാല ക-
ണ്ടലമലിവാൻ രസിച്ച്രിരിക്കയാം.

29

അനഘകലമഹത്പമാനിയാം
ജനകനെയും മതമോർത്ത നന്ദിനി,
ധനവിഭവസുഖാധ്യ കാണികൾ-
ക്കനവരതോന്മദമേകിയോമലാൾ.

30 38

സുരസരസി വിരാജമാനയാൽ നമ്മുടെ കഥ
വരണമട്ടത്തൊരു രാജഹംസിയാൾ
അരമനയിൽ വസിച്ചിരുന്നു കൊച്ചുഗാദി
ചുരചകുമാരികൾ രാഗമെന്നിയെ.

31 38

സതതമനവരുദ്ധശൃയിൽ—
കുതക തുറന്നുണയുന്ന യോഗമേ!
അതനു മദവിലാസിയായ നിൻ—
മതമെവനാണു നിരാകരിയ്ക്കുവാൻ?

32 38

വിമലഹൃദയദർശിയ ത—
ഭ്രമണയുവപ്രിയപുണ്യദർശനം
കമനിയൊരു ദിനം ലഭിക്കുവേ
കിമപി വികാരമറിഞ്ഞിരിക്കണം.

33 38

മികവുടയ മഹീശ്വരന്റെ പൊൻ—
മകൾ മണിമേടയിൽ വീണ മീട്ടുവേ,
അകമലിയവെ വീഥിയുടെ പോയ്
പുകളെഴുമാ പ്രിയനോമൽ കാണവേ.

34 38

മിഴിമുനയിരുപേർകൾ വേണ്ടതാം
വഴിയിൽ വിതച്ചൊരു രോമഹർഷണം
കഴിവിനൊടു മുളച്ചു കൊയ്തുവാ—
നൊഴിവുകൾ കാത്തു കഴിച്ചു നാളുകൾ.

35 08

വല തവണ വരും യുവാവു പോം
ചില ദിവസം മലർ നുള്ളി നിന്നുപോം!
അലസമിഴിയതുററുനോക്കി ഭൂ-
വലമമനോത്തമവാടികയ്ക്കകം.

36 13

ഉലകടയവനുള്ള കൈവിറ-
ച്ചലമുടവാളു ചിരിച്ചിരിയ്ക്കണം!
വിലസിന നവരാഗലാസ്യമാ
നിലയറിയാതരികത്തുതിക്കുവേ.

37 28

വിജനമുറിയിലേകയേകദാ
നിജമലർമഞ്ചമലങ്കരിക്കുവേ
സുജലജമിഴി കണ്ടു, കോമളാ-
ണ്ഡജമണിചഞ്ചു വെടിഞ്ഞ ലേഖനം.

38 33

മിഴിമലർമുനകൊണ്ടു മഞ്ചു പൊ-
ന്നഴിജനൽ നോക്കുവതിന്നു മുന്നമേ
കഴിവൊടു കിളി, വന്നുപോലെ വിൺ-
വഴിയെയുയന്നു പറന്നുദൃശ്യനായ്.

39 48

അതിലെഴുതിയിരുന്നതക്ഷരം-
പ്രതിയവരം നോക്കിയിരുന്നു തെല്ലിട
അതിർകവിയുമെന്നു ചിന്തയാൽ
മതിമുഖമൊന്നു വിളർത്തു ദീനയായ്.

40

മനമുടനെയുലഞ്ഞു മന്നനോ-
 മനമകളുണിനെയമ്പരന്നുപോയ്!
 മനസിജനലരമ്പു പാവി, വാർ-
 മുനമുള, മാനിനി മേനി മുടവേ.

41

അരമനയിൽ വളർന്നു ധീരയാ-
 യരമനവട്ടിയധീരദർശന
 അരമണസുഖയായിരുന്നു മ-
 നരമണ പൊട്ടിയൊരാറുപോലെയായ്.

42

കുറുനിരകൾ പതിഞ്ഞ ചന്ദന-
 ചെറുകുറി മാഞ്ഞൊരു മഞ്ഞു നെറ്റിമേൽ
 നറുമണികൾ നിറഞ്ഞു, മേനിമാൺ-
 വറുമലരമ്പവതാക മണിനാൾ.

43

മലർകണകൾ ചൊരിഞ്ഞു മാധവ-
 ന്നലസത ചേർത്തൊരനംഗ! വെന്ന നീ!
 ഉലകു തവ കഴലു കാർമുക-
 ത്തല കുനിയെക്കുനിയുന്നു കാണുക!

44

“രമണിമണി! മനോജ്ഞവേണി! ഭൂ-
 രമണൻ കണ്ണിനു വെണ്ണിലാവു നീ
 സുമധുരഭവദീയരാഗമീ
 ക്ഷമയിൽ നമുക്കുവലംബമോമനേ!

135824

032:1N0592:11

45

അഴലലയിലുഴന്നൊരേഴ, കാർ-
കഴലി!യലക്കണനോമലാൾക്കു ഞാൻ
വിഴ കരുതരുതെന്റെ പേരിൽ നിൽ-
കഴൽ മമ മോഹനദൾനേ! തുണ.

46

ഇടറിയിടറിയന്നു കണ്ണനി-
രിടയിലുതിൻ പരന്ന ചെമ്മുഷി,
ഉടനെയുതിന്ന കാന്തലേഖമ-
സ്തലിപിയുച്ചരി നോക്കി വിരചല.

47

അവനതമുഖിയായിരുന്നു തെ-
ല്ലവൾ മലർമഞ്ചതലത്തിലോമലാൾ
അവശശ്ശഭയ പേർത്തു തൽക്കുമാ-
ധവസുത ദീന കിടന്നു വിക്രമാൽ.

48

ഭൂമണി ദിവി രമിച്ചവന്തിഭൂ-
രണവിമാനവിശാലഭിത്തിമേൽ,
വിമലതരമരീചിയാലെ വി-
ദ്രുമമണിമാലയണിഞ്ഞു നമുനായ്!

49

അളികബരിയഴിഞ്ഞു തികൾ വെൺ-
കുളിർമണിനൊരറിയിൽ വേപ്പുണിഞ്ഞുമേ-
തളിരുടലു കിടത്തി മെത്തമേ-
ലൊളികെടുമുച്ചരി ദീനദീനയായ്.

50

തുടകവിളണികാർമുകിൽക്കുചം
തൊടുവൊരു തങ്കനിറം കലൺവരും
തൊടുകുറിയുദ്ധുവാടു സന്ധ്യ പൊ-
ന്നുടുപ്പുണ്ടു നല്ലിൽ മിന്നിനാൾ.

51

മദനശിതശരണാൽ ദൂരം-
സദരജപുണ്ടു സഖീപതസേയം,
സദയഹൃദയ സന്ധ്യയിനുവാർ-
വദന, ഹിമാശ്രു പൊഴിച്ചുകാണവേ.

52

പുതുമലരുടൽ വാടിടാതെയ-
ന്നതുവരെ മേടയിൽ മിന്നിയോമലാൾ
കുതുകമൊടു വിയത്തിലല്ലമു-
മ്പതുലവിലാസിനി യന്തിപോലവേ.

53

II

53

വരാനുരാഗാകുലയായൊരിക്കലും -
 പ്ലാത്തികാരാമതലത്തിലന്തിയിൽ
 സുരാന്തയായ്ത്തോഴിയുമൊത്തിരിപ്പു താ-
 മരാൾരമ്യാസ്തരണത്തിലുപ്പുശി.

54

കുണം തണുത്തുംബുപൊഴിഞ്ഞു കകുണ്-
 കപണം കുലനുള്ള കുരുംബുജത്തിനാൽ
 മണംതകും തെന്നലിണങ്ങി വീശിയുൽ-
 ബ്രണം തുണച്ചുറൊരു കൊച്ചുതോഴിയാൾ.

55

തുടൻകൊണ്ടാൾ മൊഴി തോഴിതന്നിളം-
 തുടയ്ക്കുമേൽത്തൻ തലവെച്ചു തയ്യാലാൾ
 തടഞ്ഞു കണ്ണീരകമേ തളൻ വെൺ-
 തിടമ്പെവന്നമ്പരളീല തപ്തയാൽ.!

56

വരാംഗലാവണ്യവിലാസിനീമണി!
 സുരാംഗനാമംഗമുജ്ജ്വലാംഗി നീ.
 വരാംഗമെന്നംഗസമം വരണ്ടതായ്
 വരാം ഗളാന്തഗ്ളഭിശ്രവോക്ഷക!

57

അറയ്ക്കുക പൂക്കളിവേണി! പൂക്കൾ ഞാൻ
മുറയ്ക്കട്ടേത്താമന മാല കോർക്കവേ,
പുറത്തുനിന്നുങ്ങിയെപ്പിറാവുടൻ
പറന്നുവന്നു മമ കത്തു തന്നു പോയ്!

58

സ്കന്ദൻ സൗഖ്യം വിളാസമോഹനം—
ക്ഷരം തെളിഞ്ഞുള്ള തദീയലേഖനം
കരഞ്ഞുമാനന്ദഭരാശ്രവാൽ നന—
ഞ്ഞാരുന്തിവാണെന്നവിധം നുകൻ ഞാൻ.

59

അവന്തിരാജപ്രിയനന്ദിനിസ്തമേ
സുവന്ദ്രതൽസുന്ദരസംഗമം വിനാ
ദിധം തരം നിവൃത്തിയന്യമാ മനോ—
ഭവൻ തരിവു തരളാക്ഷി!യേകമോ?

60

ക്ഷമാവരക്ഷാമകുമാരിയെഴുത—
ക്ഷമാന്തരാനന്ദയെ മനമനമായ്,
സമാശ്വസിപ്പിച്ചു തുടങ്ങിയാ വച—
സ്സമാച്ചുനത്താൽ 'സ്സമ'സൽസഖീമണി.

61

“മനോഭവ ചൂടിലെരിഞ്ഞുമീവിധം
മനോരഥം തനപി! പരിസ്തവയു നീ
വിനോന്നതസ്ഥാനമധഃപതിസ്തലൈ—
ന്തിനോ പരിസ്തന്ന പരിഷ്കാവിനി!

62

ഘോരപാപം വശമായി തന്നി! നീ-
യപാകരിയ്ക്കാലയവന്തിരാവപദം
അപാകമട്ടാൻവന്നീശവെൺപുകൾ-
ക്ഷപാകരങ്കൽക്കരി തേയ്ക്കാലാ ശുഭേ!

63

ദിനേശതേജസ്വി പിതാവുനിന്റെ യെ-
വനേ വരാന്തപുഷ്പങ്ങളാഗതകനായ്,
അനേകരാജ്യങ്ങളിൽ വിട്ടു ഭൂതരെ-
ദിനേ, ദിനേ കാത്തു വസിയ്ക്കയല്ലയോ?

64

സുമാലതീസുസ്മിതദേവസുന്ദരി-
സമാനസൈന്ദവ്യമിയന്ന നന്ദിനി!
സമാശ്വസിത! സരസീരമേഷണേ!
സുമായുധ ക്ലാന്തികൾ സന്തുഷ്ടിതേ!

65

പരം പരിക്ലാന്തശരീരം, വേദനാ-
പരമ്പരായീന, പുരസ്സിയോമന
പുരം പ്രവേശിപ്പതിനാശയരൂപ-
മ്പരം ചൊഴിഞ്ഞാമൊഴി ചൊല്ലി പിന്നെയും

66

“നലംപെട്ടം പ്രേമസമാനമല്ലയി-
ക്കലം ധനം തൊട്ട ഗുണങ്ങളൊന്നുമേ
അലം നമുക്കായനരകതമഞ്ജുകൈ-
ത്തലം തരം താരൊളിമേനി നിർത്തി.

67

നിറഞ്ഞകത്താധിയൊടസ്സദാക്ഷരം
നിറഞ്ഞ കത്തേകിയ നാളിത്തൊട്ടു ഞാൻ
പുറംപ്രദേശങ്ങളെ നോക്കിയെന്നെയും
മറന്നുപോയ്! - ജ്ഞാനലടുത്തു നില്ക്കുവേ.

68

നിശാകരാനന്ദദസുന്ദരാനന്ദൻ
വിശാലനീലോല്പലലോലലോചനൻ
കൃശാനു തേജസപ്രിയുലാത്തു മന്തിയിൽ
കൃശാതപംപൂണ്ടു പുരാന്തവീഥിയിൽ.

69

ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കീ മണിമേടമോളിലാ -
യിടയ്ക്കു നീലാഞ്ജനമഞ്ജു കന്തളൻ
വിടന്ന് നേത്രത്തൊട്ടു നോക്കിനോക്കിയും
നടന്നിരുന്ന മമ ജീവനായകൻ.

70

വരന്റെ വണ്ടൊത്ത കചം വിലാസിനു -
ന്ദരം ദരസ്തേരമുഖാരവിന്ദവും
മരന്ദവാണീമണി! മായുകിലയ -
ന്തരംഗവാതികൽ നമുക്കു തോഴി! കേൾ.

71

കരിയ്ക്കുലും നീ തടയേണ്ട ഞാനുടൻ
മരിയ്ക്കു വയ്ക്കുന്ന വിചാരമേലുകിൽ
വരിയ്ക്കുമാത്മേശനെ ഭൂവിൽ ജീവനോ -
ടിരിയ്ക്കിൽ ഞാനീവിധമെന്റെ നിശ്ചയം!

72

അകക്ഷമ്പിന്നനുക്രമപുണ്ടുതൻ
വകച്ച മയ്ക്കുണ്ണിണകൊണ്ടു തനപിയെ
അകന്മഷാന്തഃകരണം കലൻ ക-
ണ്ടകമ്പമാൻപേടകളമ്പരനുപോയ്!

73

നിലാവുവെൺപിച്ചുകമാല കൈശിക-
ത്തിലായണിഞ്ഞെങ്കിലുമംഗനാമണി
വിലാസമേലാതെ വിഷണ്ണയായിട്ടു-
വലാരിതൻനന്ദിനി മാലിൽ മണ്ടിനാൾ.

74

“അവന്റെയാ വഞ്ചനയാഞ്ഞടിയ്ക്കയാ-
ലവന്ത്രധീശാത്മജ വാടിയില്ലയോ?
എവൻ നമുക്കായവനാട്ടെ—ഞാൻ”... വിറ-
ച്ചവന്തിവൻ മന്ത്രിയൊടോതിയങ്ങിനെ.

75

“അനന്തരായം മകരന്ദ!-യീനില-
സ്തനന്തയെക്കാത്തുവരും ദയാമയൻ
മനം തകന്നിങ്ങനെ മേവിടുന്നു ഞാ-
നനന്തസന്താപതരംഗപംക്തിയാൽ.

76

കലക്കടൽക്കോളലകൂട്ടുമമ്പിളി-
ക്കലക്കുളിർക്കൊച്ചുകുമാരിയുപ്പുശി
കലച്ച പൂവില്ലെഴുമംഗജന്റെ കാൽ-
ക്കലല്ലലുൾപ്പുക്കു കഴിപ്പു ജീവിതം.

77

ശരിയ്ക്കോരാളില്ലനരൂപവല്ലഭൻ
വരിയ്ക്കുവാനോമലെയെങ്ങു മുഴിയിൽ
ധരിച്ചിതെൻധീരകുമാരിയേവമാ-
ചരിയ്ക്കുവാൻ കാരണമെന്തു തന്നതം.

78

ശുശാന്തവല്ലീസുമമല്ല പട്ടട-
കുശാനവിൽച്ചെന്നു പതിയ്ക്കുവാൻ മകൾ
നിശാകരാനന്ദിനി നന്ദിനിയ്ക്കു ദ-
ദ്ദിശാഗമം കേട്ടറിവുണ്ടു പണ്ടു ഞാൻ.”

79

വളർത്ത പുത്രിയ്ക്കു വരുന്നൊരല്ലലോ-
ത്തിളയ്ക്കുധീശന്റെ ഞരമ്പു സർവ്വം
തളച്ചു കൈവിട്ടു തുടിച്ചു തൽക്ഷണം
തിളച്ചുപൊങ്ങും തുടുചോരയോടവെ.

80

പൊടുന്നനെയെച്ചില്ലി വളച്ചു ലോചനം
തുടുത്ത തീക്കുന്നൽ തെരിച്ചുദിയ്ക്കുവേ
കടുത്ത കോപേന വികാരവൈകൃതൻ
പടുക്കുമാനാമനുരച്ചു പിന്നെയും.

81

“മരിച്ചുപോലിന്നഭിമാനഭംഗവാൻ
ഭരിച്ചു ഭൂവെങ്ങിനെ ഞാൻ വസിച്ചിടം
ധരിച്ചുനോക്കു മകരൻ!-യെന്നുതാൻ
ശരിയ്ക്കിതിന്നത്തമൊന്നുമരിച്ചിടം

82

ധരാതലത്തിൽപ്പുടരുന്ന വൈരിഭീ-
കരാന്ധകാരം കരശക്തികൊണ്ടു ഞാൻ
നിരാമയം നീക്കിയ ദീപ്തിമദിവാ-
കരാഭിന്നേവരെ വെന്ന മന്നവൻ.”

83

ശുകാംഗനീലത്തളബിംബിയുത്തരീ-
യകാഞ്ചനമുക്തസുവർണ്ണപലിശ്ശവേ
സപകാസനാദൃതമിതനായുലാത്തിയാ
വികാർവർച്ചാകലനവ്വരേശപരൻ.

84

ശരീരമൊന്നാകെ ചിറച്ചു കോവസം-
പരീത രാജാവിനെ ലോകമുച്ചയിൽ,
മരീചിമാലിഞ്ഞ് തിരായി നേത്ര-
ന്നിരീക്ഷ്യനായ് കണ്ടെഴലാണ്ടു മേൽക്കുമേൽ.

85

“അവൻ പരിച്ചെൻ മകളേ ക്ഷമിച്ചു ഞാ-
നവന്തിരാട്ടെന്തിനു വാഴ്ത്തൂ ഭൂമിയിൽ?
ദിവാംബുദംപോലൊരു പാറ പുൽകുമോ?
സുവണ്ണസൗഭാമനി സംഗമോത്സുക.”

86

മദം വെട്ടം കൊമ്പനുമമ്പുമാറുത-
ന്നദന്തമോത്തുലതനാലരാധവൻ
പദം പരം താഴ്ത്തുവു കോപവാൻ
പദം പടുലപാദമൊട്ടു നിയോതിനാൻ.

87

കലാഭിമാനത്തൊടു വീർത്ത കാഞ്ചികാ-
കലാവകോലാഹലഭ്രമിവാലകൻ
വിലാസി വാഴൂരി വലാരിവില്ലെഴും
വലാഹകംപോലൊരു മുളൽമുളിനാൻ.

88

“കുനിഞ്ഞു ലാളിപ്പൊരു രാജപുത്രിത-
ന്നനിന്ദിച്ചാരിത്രവിഭ്രഷ നിർഭയം
തുനിഞ്ഞറുക്കാനെവനാ വലന്റെ ജീ-
വനിന്നുതാനുണുക! മൽഭടാഹികൾ.”

89

നിശാധിനാഥാസ്ത്രനിശാതമാ നിര-
ക്ഷശാജ്ഞ കേട്ടൊന്നു നടുങ്ങി നന്ദിനി
വിശാം പതിയ്ക്കുള്ള വികാരവൈഭവാൽ
വിശാലയാകും പുരി കണ്ണടച്ചുപോയ്!

90

“ഭടക്കു ഞാൻ ചോറു കൊടുപ്പതെന്തിനി-
ന്നടൻ മദീയാജ്ഞ തടഞ്ഞതല്ല താൻ
നടത്തുകാരാണവിടെ” — ക്ഷമാധവൻ
പടൻ കോപേന പറഞ്ഞു പിന്നെയും.

91

അരയ്ക്കുരപ്പട്ടയണിഞ്ഞതിന്നുമേ-
ലൊരഞ്ചിതത്തോലൂറ തുങ്ങിടുന്നവൻ
പരം പ്രശോഭിപ്പൊരു കന്തമേന്തി ഭൂ-
വരന്റെ മുഖെത്തി പണങ്ങിയുന്നതൻ.

92

ധരിത്രധീശാജ്ഞ ശരിയ്ക്കു സർവ്വം
ധരിച്ചു ഏത്താൽ ശിരസാ വഹിച്ചുമേ
തിരിച്ച ഭൂതൻ നുവപുത്രി മേടമേൽ
മരിച്ചുപോലേ മരുവുന്നവേളയിൽ.

93

കരഞ്ഞു രാവമ്പിളി പോകെയന്നു വിൺ-
പുരം പ്രവേശിച്ചു പൊഴിച്ചു കണ്ണനീർ
പുരന്ദരാശാഭവി പട്ടടത്തുട-
പ്പരം പരത്തിപ്പരിചോടു പാവകൻ.

94

കടൽക്കൊടുങ്കാറ്റാടികൊണ്ടു പൊട്ടിയു-
ല്ലടം കുളിർക്കൊമ്പുമൊടിഞ്ഞു തൈമരം
കിടക്കയായുഴിയിൽ വീണു മണ്ണിലാ-
ക്കടയ്ക്കു ലാലംബനഹീനവല്ലിയും.

95

ഇരമ്പിയന്നംബധിയംബരം പൊളി-
ഞ്ഞരം പതിയ്ക്കുപടി വൻപ്രകോപവാൻ
കരം തിരിയ്ക്കുന്ന കരാളരാജകി-
ങ്കരാളിയുക്കോടലറുന്നപോലവേ.

96

പുകൾപ്പെട്ടും രാട്ടിനെഴുന്ന ഭീകര-
പ്പകയ്ക്കു കീഴ്പ്പെട്ടു പുരാന്തവാടിയിൽ
പകൽപ്പതുപ്പൊൻവെയിലത്തു നിശ്ചലം
പകച്ചുനിന്നു പല വിചുകുണ്ടും.

97

അടച്ചവന്തീശവപുസ്സു കണ്ടു ക-
ണ്ണടച്ചു നാട്ടാരൊരു ജീവനത്തിനെ
വിടച്ചു രാജാജ്ഞ പടുത്ത കല്ലുകൾ-
പ്പടയ്ക്കു മേലായ്ത്തല തല്ലിയട്ടിനേ.

98

ചിരിച്ചു തെല്ലാപ്പുലർവേളയപ്പോഴേ
മരിച്ചു, മിന്നൽത്തെളിവാഴ്ചയ്ക്കുവേ
തപരിച്ചു കാർകൊണ്ടലിരുണ്ട വിണ്ണിലും
ചരിച്ചു കണ്ണീരു പൊഴിച്ചു വല്ലികൾ.

101

102

201

വന്നീല വല്ലവിധവും രമണനു ശാന്തി
നിന്നീല പിന്നെയുടനളു വിടഞ്ഞു പാഞ്ഞു
അന്നീലഭിത്തിതലബിംബി മുഖാംബുജാത്മ-
തനിലലാമമരം മുറി ലക്ഷ്യമാക്കി.

ആ രാഗതൂന്ദിലഹൃദന്തരയനു പേർത്തും
ധീരാത്മനാഥന്റെ ജീവിതഭാവിയോർത്തും
തോരാത്തൊരശ്രു തുകിൽകൊണ്ടു തുടച്ചു പേർത്തും
തീരാത്ത നഷ്ടമൊടു മേവിയിരുന്നു വീർത്തും.

ആ നേരമാരുമവലംബമെഴാതെ തന്ന-
ത്താനേ സുവണ്ണവസനാഞ്ചിതമെത്തതന്മേൽ
മാനേലുമക്ഷി മരുവിപ്പലരിത്തുടുപ്പിൽ
വാനേറുമാവിളുമമ്പിളിലേഖപോലെ.

ആലോലലോചനചുടങ്ങുരോജകുണ്ട-
മാലോകനീയതരമശ്രു പൊഴിച്ചു മുക്കി,
ആലോഭനീയകബരീഭരയല്ലനേര-
മാലോചനയ്ക്കു നിജചിത്തമധീനമാക്കി.

103

എന്തോ പറഞ്ഞു തല പൊക്കി ഞളിഞ്ഞുനിന്നു -
 നെന്തോഴി മുമ്പിലൊരുവേള വിവേകശൂന്യ
 പൂന്തോപ്പിൽ വെച്ചുവൾ പറഞ്ഞതിനുത്തരത്തെ
 ഞാൻ തോറു ചൊല്ലതിന്നനീശപരയന്നധന്യ.

104

കിലേതുമില്ല മമ വല്ലഭനെപ്പിതാവു
 കൊല്ലേണമെന്നു കുറിനാജ്ഞ കൊടുത്തുപോയി!
 ഇല്ലേ, നമുക്കുദയവർമ്മകുമാരികൾ
 തെല്ലേവമാകിൽ ഹതജീവിതവാഞ്ഛ നൂനം.

105

എന്തുകൂടം പഴയ കുച്ച കുലാഭിജാത്യ -
 മന്തംവരുത്തി രമണനു ജയിച്ചു മന്നൻ!
 എന്തപ്തബാഹുലത കെട്ടുകയില്ല മറ്റു -
 കാന്തന്റെ കണ്ണമതു താതനു തീച്ചയില്ല.

106

പ്രേമത്തെയല്ലുന്നണവും വിലവെച്ചിടാതെ -
 യീ മന്നിലിങ്ങിനെ വിധിച്ചതു കുറമല്ല;
 തുമ്പെട്ടും പുകക്കുളിക്കുട മന്നർ മുട്ട -
 മോമൽക്കുമാരി വിരഹാതുരതപ്തയായും.

107

ആ വാദേശും മണിയറയ്ക്കു കുമ്പവമോത്തു
 ജീവാധിനാഥ മരുവുപൊഴുതാത്തനാഥൻ
 ചാവാതെ വന്നു പടയാളിയുലച്ച മിന്നൽ -
 കൈവാൾത്തിളക്കമൊളികൂട്ടുവതിന്നു മുന്നിൽ.

108

പാരം കിതച്ചു പരഷ്ശമധൃമുകേശ-
ഭാരം പുരണ്ടു ചുമലാണ്ടോരു ദീപ്ഗാന്തൻ
ധീരൻ യുവാവണയെ ഭാവനകൊണ്ടു വേട്ട
ഭാരങ്ങളാദരമൊടാസ്സരണം വെടിഞ്ഞാൻ.

109

ജീവൻ കിടന്നുപിടയുന്ന പട്ടുകുണിക്കു-
ടാ വല്ലഭനേടയ വേർത്തു വിളർത്ത മേനി
ദൈവം കൊടുത്ത കനിവാലെ വരാംഗി കണ്ടു
പാവം! കുരിച്ചിടുവെത്തിനെ തുലികേ! നീ.

110

കൺപീലിയിൽപ്പൊടിയുമശ്രുകണം തുടച്ചു
തൻപീംമാഗതനിരിയ്ക്കുവതിന്നു നീക്കി
വെമ്പീടുമാ പ്രണയതുന്ദിലയംബുജക്കൈ
കൂമ്പീടുമുപ്പുശി വണങ്ങിയൊതുങ്ങി നിന്നാൻ.

111

കൊല്ലാൻ വിധിച്ചുളവു കാണവതിന്നുമെന്തോ
ചൊല്ലാനുമുണ്ടു കൊതി കാന്തനൊടപ്പൊഴെഴ്ത്തും
മല്ലാക്ഷിയുക്കൊടൊഴുകും മിഴിനീരിൽ മുങ്ങി
വല്ലാതെയല്ലലൊടു വിരഹചിത്തയായാൻ.

112

കൈലേസ്സിനാലെ മലിനാനനമൊപ്പിനിന്നു
ചാലേ ദ്രവിച്ചു ഹൃദയം പ്രണയാർദ്ദ നോക്കി
“മാലേതുമുള്ളിലിയലായ്ക്കലസാംഗി!-യെൻവി-
ന്നാലേ..”തടഞ്ഞു മൊഴിയിങ്ങിനെയാണുതേങ്ങി.

113

ഞാനേഴ ജീവിതമനോരഥമോറി നിന്നെ -
ത്താനേ നയിക്കുവതിനുശ്ശി! ചെമ്പൽകൂട്ടി
ഈ നേരമെന്റെ നിലയെങ്ങിനെയിത്ര ഭാഗ്യ -
വാനേ, — നിനക്കുടയ വല്ലഭനോമനേ! ഞാൻ.

114

നീ കേണിടേണ്ട, നിമിഷത്തിനകം മരിച്ചു -
പോകേണ്ടിവന്നൊരിവനംഗസുഖാവഗാഹം,
ഏകേണമിപ്രണയതുന്ദിലമാദമാത്ര -
മാകേണമെന്നുടയ മോക്ഷസമാധിപേദി!

115

കാന്താനുഗാമിനൃപഭൂതർ വരുന്നതിൻമുൻ -
താൻ താഴുപോലെ തളരും തരണന്റെ ദേഹം
താൻ താങ്ങി ചെന്നുളിരിച്ചുംമുറ്റുപാണികൊണ്ടു
താന്താംഗി തെല്ലിട കനിഞ്ഞു തലോടിനിന്നു.

116

ചാവാന്നൊരുങ്ങുമളവംഗമലങ്കരിയ്ക്കു -
മാ വാമതൻ മുറ്റലവല്ലവപാണിയോഗം,
ദൈവാലവന്നലിവിലന്നു ലഭിച്ചുപോയി!
ഭ്രോവാനമിയ്ക്കുമൊരു നിർത്തി വന്നുപോയി!

117

കാരോ വിചാരഭേഗൽഗദകണ്ഠയായി -
ശ്ശീരോതിയില്ല രമണീമണി നിന്നനില്പിൽ
വാരോലുപംഗലതയങ്ങിനെ ചേർത്തു കാനോ -
ദാരോപരഞ്ജിതവപുസ്സൊടു തെല്ലനേരം.

118

ശാന്താതപത്തിലിതൾക്കുവൃത്തിനടുത്ത
ചെന്താമരയ്ക്കെതിർമുഖം കലരും കൃശാംഗി
സന്തപ്തയായരയിലോമനമേനി ഹേമ-
കാന്താംബരപ്രഭയേയത്തിയെണ്ണീററു നിന്നു.

119

ആ രക്തദമ്പതികൾതന്റെ പടങ്ങുളളൊ-
രാ രത്നഭിത്തി വരവണ്ണിനി നോക്കി, നോക്കി,
നേരര മാലൊടിടനെത്തു പൊടിഞ്ഞു വീർത്ത-
നേരത്തുനിന്നു നിലവിട്ടു കരഞ്ഞുപോയി!

120

എന്താചരിയ്ക്കുവതിനും മതിവന്നിടാതെ
ചിന്താനിമഗ്നരിഭുപേർകൾ പകച്ചുനിന്നു
ചെന്താർദളങ്ങൾ വിതറി പ്രണയാർപ്പുജ
താന്താശ്രുപൂണ്ണമിഴികൊണ്ടു കഴിച്ചിരുന്നു.

121

“ഇല്ലിന്നു മറുഗതിയെന്നിന്നു ജീവനോടേ
കൊല്ലിച്ചു നന്ദിനിയെയച്ഛനവന്തിനാഥൻ”
കല്പിനുകൂടി കരളൊന്നലിയുംവിധത്തിൽ
ചൊല്ലിത്തുടിച്ചു ഹൃദയം വിറപ്പുണ്ടു തനപി.

122

“ജീവാധിനാഥമരണം ഭേദതൻ കരാള-
ക്കൈവാളുകൊണ്ടുതതു —” മാനിനിയേവമോത്തു
ആ വാരണിക്കുളിരളുകിൽ വിഷം ധരിച്ചു
ചാവായെ ചത്തു തരുന്നനു കൊടുത്തു മോത്താൻ.

123

എൻതാതനുള്ള നിലയെങ്ങിനെയായിരിക്കും?
എന്താണു ഞാനിനി നടത്തുകയേണ്ട കൃത്യം
ചിന്താതരംഗിതഹൃദന്തര വീത്തു വീത്തു
ചെന്താമരാക്ഷി ചക്ഷുക്കത്തിലുതിത്തു കണ്ണീർ.

124

പാരം വിറച്ചു കരമാൻ മുടക്കി ധീര-
മാരംഭമാക്കുക കക്കുണരിംപുണങ്ങൾ
നിരസ്യചേണി പദവും വഴുതാതെ തെല്ലു-
നേരം കിതച്ചായിലെങ്ങിനെ നിന്നിതാവോ?

125

സാരിക്കരക്കുസവൊഴുക്കിൽ വിടർത്തി നീരി-
ത്താരിഭൂവക്രമകരമങ്ങിനെ നെഞ്ചിൽ വെച്ചു
നേരിട്ടുനില്ക്കുവൊരു നാമനെയൊന്നു നോക്കി
പൂരിച്ച മാലിൽ മരവിച്ചു പകച്ചുപോയി!

126

ഹാലാഹലത്തിനുടെ നീലിമപ്പുണ്ടു തക്ക-
ക്കോലായ കോലമവലംബമടൻവീണ
ബാലാതപപ്രഭ പൂരണ്ടോളിപ്പൂണ്ടോരിത്ര-
നീലാചലം മുടിയിടിഞ്ഞു പതിച്ചുപോലെ.

127

തച്ചിട്ടേന്തിട്ടും തളിർ കരിഞ്ഞിടിവാളിനാഞ്ഞു
വെട്ടേറു വീണ വളർവല്ലരിയെന്നുപോലെ
വിട്ടേണലോലമിഴി ചേതന നാമവെൺമാർ-
ത്തട്ടേതുകൊണ്ടുവലംബനമാക്കി വീണു.

128

പാഠം ഭയങ്കരതരം മരണം വിഴുങ്ങു-
നേരം വിടഞ്ഞ രമണാംഗമലം പുണൻ
ദാരങ്ങൾ മോഹവിവശാന്തരയായുമനു
സാരംവെട്ടം പ്രണയമാമമൃതം നുകൻ!

129

വ്യാമോഹമാകുമൊരുകുമാണൻ പൂണ്ണ്-
സോമോപമാസ്യ യുടവാളുടനൊന്നെടുത്തു!
ആ മോടിപൂണ്ട ജനലിൻ ഞറിയാൽത്തടീയ-
ഭീമോഗ്രകൃത്യമരുതെന്നനിലൻ വിലക്കി.

130

പ്രാണൻ വെടിഞ്ഞു പകൽ ചോര വമിച്ചിരുണ്ടു
വീണ്ബരം വ്രണിതമാക്കിയ വേളയിങ്കൽ
കേണന്നു കോമളകളേബര, കണ്ണനീരി-
ലാണന്തിയങ്ങിനെ കരഞ്ഞു കരഞ്ഞു മാഞ്ഞു!

131

ആടീലയൊരായിലകൂടി വിറങ്ങലിച്ചു
കൂടീ ജഗത്തു പലതാരകളമ്പരന്നു!
തേടീ കരാളകരവാളരചാത്മനാഡി
നേടീ വരാനുഗമനാമലപൂണ്ണ്ലോകം!

132

കാറാളിടം കബറിയാൾക്കുലർമാല കോത്തു
കൂറാൻ തോഴിയറപ്പുകൊരു കാഴ്ച കണ്ടു
വേരായഭിജ്ഞയിണചേർന്നിരുപേർകൾ ചോര-
യാറാടി—യെന്റെ ശിവനേ! കവി മന്ത്രിനല്ലേ?

133

വാളായ മിന്നൽ ചിതറീട്ടലറുന്ന കൊണ്ടൽ-
ക്കാളായസാംഗവടുകിങ്കരരോടിവന്ന
ആളായതില്ലവിടെയപ്പൊഴുതെത്തിനോക്കാ-
നാളാരുമാസ്ഥലമലം ഭേദുകമല്ലി!

134

ആ നിത്യതൃപ്തയുടെ നിമ്ബലരാഗമന്ന
വാനിൽ വിശാലത വിളംബരമാക്കിനില്ക്ക,
ഗ്ലാനിപ്പെടും നൃപതിതൻ നിലയോത്തുനോക്ക-
വാനില്ല ഞാനടനെ നിത്തുക! തുലകേ! നീ.

(സമാപ്തം)

135824
032:1N0592:11
H7

213

16 SEP 19

Indic Digital Archive Foundation

632:IN0692:II H7 URVASI NAYAR

gpura.org